

Пліц Ю.О., студентка 3 курсу, спеціальності “Водні біоресурси та аквакультура”

Науковий керівник – Глебова Ю.А., кандидат с.-г. н., доцент

Національний університет біоресурсів та природокористування України, Київ, Україна

ГІДРОБІОЛОГІЧНИЙ СТАН РІЧКИ ДУНАЙ

Дунай – друга за довжиною і площею басейну річка Європи. Довжина – 2960 км. Річка бере початок на території Німеччини, у горах Шварцвальда. Загальна площа водозбору Дунаю становить 817 тис. км² [1].

Дослідження гідробіологічного режиму річки Дунай дасть нам змогу якісно і кількісно бачити стан даної водойми з 2005 по 2018 роки.

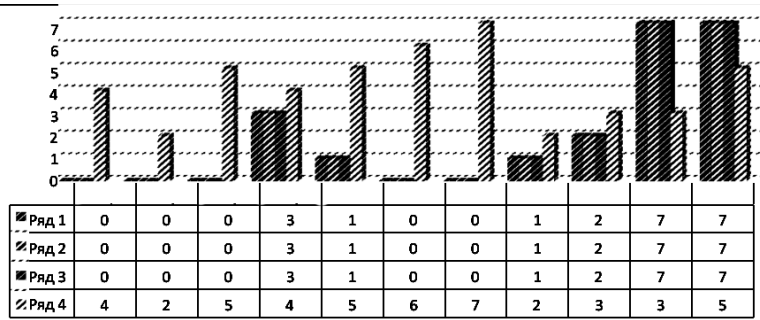
Мета роботи полягала у визначенні гідробіологічного та гідроекологічного стану р. Дунай для подальшого розширення знань щодо артерії прісної води України, де формується 7,3% річного стоку.

Актуальність роботи. На даний час популяризація екологічного стану водних ресурсів нашої планети та України загалом набирає все більшого значення. Дослідження й уструктування найважливіших характеристик річки Дунай дають змогу якісно і кількісно бачити проблематику даної водойми для подальшого усунення чи запобігання недоліків.

Ділянки дельти Дунаю, що знаходяться на кордоні контакту морських і прісних вод (перехідні води), характеризуються широким діапазоном фізико-хімічних і біологічних характеристик, що, в свою чергу, впливає на структуру й кількісний розвиток популяцій гідробіонтів. У місцях, захищених від прямого хвильового впливу найбільший вплив на зоопланктон має гідрохімічний склад води (рис. 1,2).

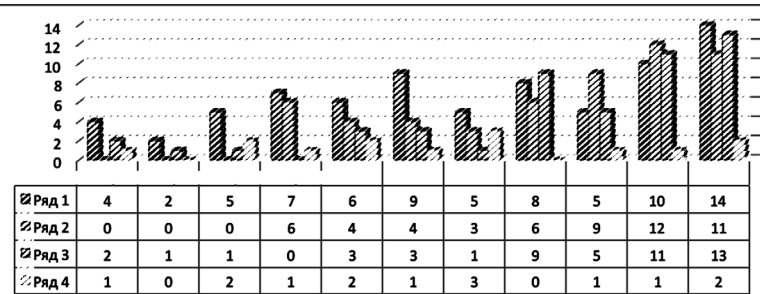
Сезонна динаміка кількісних показників фітофільної фауни залежала від гідрологічних особливостей вегетаційного періоду. Незалежно від типу водного об'єкту у фітофільних угрупованнях за чисельністю домінували личинки Chironomidae та Oligochaeta. Із зоопланктону зареєстровано 81 таксон безхребетних [3]. У придунайських водоймах виявлено 60 видів і форм безхребетних макрозообентосу. У дельті нараховується до 30 типів екосистем. Флора та фауна дельти нараховує 5149 видів: 26% поверхні дельти вкрито очеретом звичайним (*Phragmites australis*), а у величезних плавневих заростях – рогіз, лепешняк великий, осока, їжача голівка, айр звичайний тощо. Дельта Дунаю – одне з небагатьох місць в Європі, де зростають рідкісні види водно-болотяних рослин: водяного горіху плаваючого, сальвінії плаваючої, латаття білого [2]. Але впродовж останніх десятиліть рослинність дельтових гідроекосистем зазнала значних змін. Погіршився водообмін, посилюються процеси заболочення.

У Дунаю є величезне різноманіття риби: лящ (*Abramis brama*), плітка (*Rutilus rutilus*), карась золотий (*Carassius carassius*), короп (*Cyprinus carpio*), судак (*Sander lucioperca*), окунь (*Perca fluviatilis*), краснопірка (*Scardinius erythrophthalmus*) та сом звичайний (*Silurus glanis*) [1,2].

Примітки: ряд 1 – Copepoda; ряд 2 – Cladocera; ряд 3 – Rotatoria; Ряд 4 – інші

Рис. 1. Мінералізація води, таксономічна структура та структура по солоності зоопланктону акваторії переднього краю дельти. Кількість видів у таксонах вищого рангу.

Примітки: ряд 1 – прісноводні; ряд 2 – прісноводно – олігогалінні; ряд 3 – мезогалінні; ряд 4 – відношення до солоності не визначено

Рис. 2. Кількість видів в групах по відношенню до солоності

Однак, згідно з червоним списком Міжнародного союзу охорони природи, майже всі осетрові (85%) знаходяться під загрозою зникнення.

Список використаних джерел

1. Гидроэкология украинского участка Дуная и сопредельных водоемов / Т.А. Харченко, В.М. Тимченко, А.А. Ковальчук и др. Киев: Наук. думка, 2004. 328 с.
2. Поліщук В.В. Гідрофауна пониззя Дунаю. К., 1999. 238 с.
3. Зоріна-Сахарова К.Є. Різноманітність угруповань безхребетних на ділянках заростей Кілійської дельти Дунаю / К.Є. Зоріна-Сахарова, Г.В. Шалаєва. Спец. вип. "Гідроecологія". 2007. № 3 (26). 174-175.
4. Енциклопедія сучасної України. Дунай. [Електронний ресурс] http://esu.com.ua/search_articles.php?id=19549